Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՎ 1342 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 23 ՅՈՒՆԻՍ 1888 — (Ն. Տ.) 5 ՅՈՒԼԻՍ 1888 — 25 ՇԵՎՎԱԼ ԷԶՕՏ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂԳԵԼ,
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԳԱՂԱՓԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԳԱԼԻԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	պահեկան արձան	160
» » Վեցամսեայ	» »	80
» » Չորսամսեայ	» »	40
Դուռառաց » եւ տեղական թղթատարով տարեկան	» »	240
Դուռառաց հեռաւոր եւ տեղական թղթատարով վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Ֆրանք	58
» » վեցամսեայ	»	26

Դուռս զրկուած լրագրաց Տարեկան ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է եւ խմբագրութենէս զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 23 ՅՈՒՆԻՍ, 1888

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ԵՒ ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ

Առաջին Պսակը պատեհ առիթ մ'է քանի մը դիտողութիւններ ընելու մեր մէջ հարսանեկան և ամուսնական խընդիրներու վրայ։ Այս խնդիրներ բազմաթիւ են և բազմատեսակ, և կը ծագին հին պատուական աւանդութեանց թողմամբ, և կամ ընկերական նորանոր պէտքերու հաստատմամբ։ Մարդկային ամեն ընկերութեան պատմութեան մէջ, ո՛րչափ աւելի ետ երթանք, այնչափ աւելի պարզութեան կը հանդիպի։ Բայց ամեն բանի մէջ պարզութիւն փնտռել յառաջդիմութիւն չէ։ Մեքենայ մը շատ աւելի բարդ և խառն բան մ'է քան մշակական պարզ ալաթ, բայց ո՞վ կ'ուրանայ թէ մեքենան յառաջդիմութիւն մ'է մշակական պարզ ալաթէ մը։ Ամուսնութեան ամեն նախնի պարզութենէ հրաժարիլն ալ ծայրայեղութիւն մ'է, որ յառաջդիմութեան տեսակէտով օգուտ ալ չունի։ Ո՞վ կ'ուրանայ թէ ընկերային կարգ մը սովորութեանց մէջ նախնի պարզութիւնը շատ աւելի աղէկ կողմեր ունէր, քան այժմեան մանուածապատ արաւոդապաշտութիւնը։ Խօսքերնիս մասնաւորելով հարսանեկան արարողութեանց վրայ, կը տեսնենք թէ արդի հայ ընկերութիւնը, մանաւանդ Կ. Պոլսոյ հայ ընկերութիւնը, շատ հեռացեր է նախնի պարզութենէն, և ասոր մէջ չենք կրնար տեսնել յառաջդիմութեան ոգի, կամ ո՛ և է յառաջդիմական շարժառիթ։ Կրնանք մինչեւ իսկ պնդել թէ մեր ընկերութեան համար ճշմարիտ յառաջդիմութիւն մը պիտի լինի եթէ ջանք մ'ընենք վերահաստատելու հարսանեկան եւ ամուսնական կարգ մը նախնի աւանդութիւններ, որք բոլորովին խափանուելու փտանգին ենթարկեալ կը գտնուին այժմ։

Այս մտօք մերթ ընդ մերթ խորհրդածութիւններ եղած են, և այն խորհրդածութեանց օրինակ կշեռ մը տալու փորձեր ալ փորձուած են աղդային – եկեղեցական իշխանութեան կողմէ։ Մեր արդի Վարչութեան Քաղաքական Ժողովոյն Ատենապետ տեսնելով զՎսեմ. Սիմոն պէյ Մագասուտեան, և Կրօնական Ժողովոյն Ատենապետ տեսնելով զԹեր. Խորէն Արք. Նարպէյ, կը յիշենք թէ ճիշդ տասն երեք տարի յառաջ Ազգը Վարչութիւն մը ունէր որ Կրօնական Ժողովոյն Ատենապետն էր Ն. Գերապատուութիւն և որ Քաղաքական Ժողովոյն Ատենապետն էր Ն. Վսեմութիւն, և թէ 1875ի այս Վարչութիւն գովելի նախաձախնդրութեամբ հաստատեց «Կանոնագիր Հարսանեկան» մը «Վասն Մաչառաստիս»։(*) Այս կանոնագրոյ նպատակն էր ամուսնութեան նիւթական պայմանները կանոնաւորել և դիւրացնել, ի սպառ դատապարտելով մանաւանդ դրամական, եւ ապահովել հարսանեաց կրօնական բարեվայելչութիւնը։ Դառն ժպիտ մը կ'ունենանք կարդալով այն կանոնագրին առաջին յօդուածն, որ կը տրամադրէ թէ փեսայացուն 18 տարեկանէն եւ հարսնացուն 15 տարեկանէն պակաս պէտք չէ լինին, և թէ փեսայացուին տարիքը միշտ հարսնացուին տարիքէն վեր պէտք է լինի։ Դիտելով այս աւուր ամուսնական սովորութիւններն ի Կ. Պոլիս, կը փորձուինք հարցունել. «Մինթէ Կ. Պոլսո՞ի Հայութեան համար էին վասն Մաչառաստիս հաստատեալ այս կանոնք»։ Այսօր ո՞վ կը հարցնէ կը փնտռէ ամուսնացելոց տարիքն, և մանաւանդ ո՞լր կը խորհին ամուսնանալ այնչափ կանուխ։ Գաւառային վիճակներու Առաջնորդներ կան, որք ամբողջ տարւոյ մը մէջ իրենց վիճակին ծննդոց, ամուսնութեանց և մահուանց կանոնաւոր հաշիւը կը շինեն և հրատարակութեան կուտան։ Ցաւալի է որ Պատրիարքարանը Մալաքաղաքս նկատմամբ այսպիսի վիճակագրական աշխատութիւն մը չի հրատարակեր, թէեւ արձանագրութիւնը այսօր չատ կանոնաւորուած են Պատրիարքարանի մէջ և վիճակագրութիւնը համեմատապէս աւելի դիւրին են։ Բայց թէեւ ճիշդ թիւեր չունենանք ի ձեռին, ըստ ընդհանուր վկայութեան հաստատեալ իրողութիւն մ'է թէ ամուսնութեանց թիւը նուազագոյն է այսօր բազդատմամբ 1875ին, երբ ժամանակին Խառն Ժողովը Դրամագիտը կը դատապարտէր իբրև մեծ ամուսնութեան արգելքներէն, և բազդատմամբ 1850 1855 ին, երբ Հոգեւոր և Դերագոյն Ժողովներն, արձանայիշատակ Տ. Յակոբոս Պատրիարքին նախագահութեամբ, հանգանակեալ կը գտնապարտէին դրամագիտն։(**)—Ուրիշ անդամ, այս սիւնակաց մէջ, առիթ ունեցանք քիչ մը մանրամասնօրէն քննել ամուսնութեանց նուազման պատճառները։ Խնդիրն ընդարձակ է, և նորէն առիթ կրնաք ունենալ նոյն խնդրով զբաղելու։ բայց այսօր յիշելով 1875ի կանոնագիրն, դիտելի է թէ նոյն իսկ առաջին յօդուածն և այս աւուր ամուսնական սովորութեանց մէջ ո՛րչափ զգալի հակապատկեր մը կը տեսնուի։

Նոյն կանոնագիր կը պարունակէր հետեւեալ բացորոշ տրամադրութիւնները.

ԺԳ. Պսակն ըստ կանոնաց եկեղեցւոյ պիտի կատարուի միշտ յեկեղեցւոյ՝ պատարագաւ կամ առանց պատարագի, ըստ խնդրանաց։

ԺԴ. Թագական Խորհուրդք պսակի հանդէսին համար ծախք չպիտի պահանջուին սովորական ժամամատութեան համար։ Կամաւոր նուէրը կ'ընդունուի։

ԺԵ. Պսակն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ներած երկուչաբթի օրերը պիտի կատարուի։—Իսկ եթէ ստիպողական պարագայ մը պատահի, դարձեալ Ս. Եկեղեցւոյ տարեմտոյ երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերն ալ կրնայ կատարուիլ Ազգ. Պատրիարքարանի յատուկ հրամանաւ։

ԺԶ. Պսակի երկուշաբթի առաւօտուն փեսային կողմէ հարսանեաց պիտի երթան հարսնացուին տունն, ուր միայն նշանը պիտի օրհնուի տաներէց քահանայներէն։ Յետոյ հարսնացուն առնելով պիտի բերեն ուղղակի յեկեղեցին յորշեալ ժամու։ Հոն փեսայացուին տաներէցը յառաջարանական խրատան ետ Մաչառոցի կարդալէն վերջը, ձեռնադրութիւնն և պսակի խորհուրդը պիտի կատարուի։ Յետոյ տեղի պիտի ունենայ Թագադրոցի արարողութիւնը։—Կրնայ եւս լինել յառաւել դիւրութիւն, որ երկու կողմէն ժամադրութիւն ըրած լինին, և առանց հարսանեաց երթալու, նշանակեալ եկեղեցւոյն մէջ իրար գտնեն եւ հանդէսը կատարեն։

Ժէ. Եկեղեցական մը, որ ասանց Պատրիարքարանի հրամանին դան մէջ Պսակ մը կը կատարէ, և վերոյիշեալ յօդուածոց պարունակութեան հակառակ կը վարուի, վճռ ամբեն գնալ։ Դէ՛ ասանց պիտի գրկուի է սահմանուած ամսական Կրօնական Ժողովոյ։

Եթէ այս կանոնները յարգուած լինէին, նոյն իսկ այս կանոնագիրս հաստատող Կրօնական Ժողովոյն անդամներէն շատեր պարտէին դադրիլ քահանայագործութենէ. զի մեծին ցիրբին իրենք իսկ 1875էն ի վեր բազմիցս խոտորեցան գծուած շաւղէն՝ տուներու մէջ պսակ օրհնելով։

Պէտք է սակայն խոստովանիլ թէ պսակն եկեղեցւոյ մէջ օրհնելու պատուական սովորութիւնն, որ ի գաւառս տակաւին տիրող սովորութիւնն է, եթէ ի Կ. Պոլիս խափանելու վրայ է հետզհետէ, աշխարհականք պատասխանատուութեան մեծագոյն բաժինն ունին, որովհետեւ՝ այլ և այլ սին նկատումներով զանց կ'ընեն և զանց ընել կուտան այս պարտաւորութիւն, որ հարսանեկան հանդէսի մը ամենէն վայելչ և ամենէն խորհրդաւոր մասն է, այնպէս որ Կ. Պոլսոյ մէջ այսօր ընդհանուր սովորութիւնն է պսակը տան մէջ կատարել և բացառութիւնն է եկեղեցւոյ մէջ կատարել։ Այս և այսպիսի նախնի սովորութիւններէ չեղումներ բնաւ բաղարելու չեն. զի բնաւ յարաբերութիւն չունին «ժամանակիս ոգւոյն պահանջման» կամ «յառաջդիմական հոսանքին» հետ, — բառեր որք չարունակ կը յեղյեղուին՝ ամենէն ծիծաղելի նորաձեւութիւններն անգամ պաշտպանելու կամ արդարացնելու համար։ Գեր. Խորէն Նարպէյ Արքեպիսկոպոս և Վսեմ. Սիմոն պէյ այսօր դարձեալ իշխանութեան վրայ են, և իրենց եկեղեցական նախանձախնդրութենէն վստահաբար կ'ակնկալենք որ 1875ին իրենց ստորագրած այս կանոնները գէթ այսուհետեւ գործադրել տալու հոգ տանին։ Հարսնացուներուն և փեսայացուներուն ալ անդէպ չենք համարիր յիշեցնել թէ՝ իբրեւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ հարազատ զաւակներ՝ փառք և պատիւ պէտք է համարին իրենց կենաց դեղեցկագոյն հանդէսը տօնել ի նախնեաց անտի առ այդ սահմանեալ սրբավայրին մէջ, այսինքն՝ եկեղեցւոյ մէջ իսկ։ Ո՛րչափ պարզ տնօրինուի հարսանեկան հանդէս մը, կամ ո՛րչափ չքեղ, պսակի տօրը արարողութեան եկեղեցւոյ մէջ կատարումը պէտք է նկատուի ո՛չ միայն նուիրական պարտաւորութիւն մը, այլ և բովանդակ հանդէսին ամենէն գեղեցիկ մասը։ Թո՛ղ այն ընտանիքներ որք իրենց դիրքով հայ ընկերութեան գլուխը կը գրտնուին՝ այս մասին օրինակ հանդիսանան, և տարակոյս չունենք թէ մեր ընկերութեան մէջ շուտով կրնայ վերահաստատուիլ նախնեաց այն խորհրդաւոր պատուական սովորութիւնն։ Ո՛չ միայն մեր ազգակիցք և կրօնակիցք, այլ և օտարազգիներն անգամ չատ նպաստաւոր գաղափար մը կ'ունենան մեր վրայ և մեր եկեղեցւոյ վրայ, երբ այս և նմանօրինակ պարագայից մէջ տեսնեն մեր եկեղեցասիրութեան գործնական փորձերը։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եգիպտոսի կրթական նախարարութեան խորհրդական Արքին փաշա Յակոբեան, որ Եգիպտոսի կրթական խնդրոյն վերաբերեալ պայմանով մը Լոնտոն և Պերլին գնացած էր, յունիս 23ին Պերլինէ մեկնեցաւ Գահիրէ վերադառնալու համար։

—Շուէտի գահաժառանգ իշխանն, որ իշխանուհւոյն հետ ի Ֆրանքֆնպատ (Աւստրիա) կը բնակի այս միջոցիս, յանդուգն գողութեան մը զոհ եղաւ։ Իւր սենեակը գող մտերով, ադամանդի տուփը կոտրեց, և 20,000 անգլ. ոսկւոյ արժողութեամբ բան գողցաւ, ի մէջ այլոց պատմական և արուեստական մեծ արժէք ունեցող բանի մը գոհարներ։ Գողը չբռնուեցաւ։

—Ի Կալիցիա, Կարպաթեան լերանց արեւմտեան կողմը, բանի մը ճոխ նաւթաճանքեր գտնուեցան։

—Թէեւ Զիննենի կառավարական լրագրերը առանց վերապահութեան կը հաւանին Վիլհելմ Բ. Կայսեր Ռարխստակի առջեւ կարդացած Գահաճառին, բայց Աւստրիոյ-Ունկարիոյ անկախ լրագրեր աւելի կամ նուազ գրժգոհութիւն կը յայտնեն այն յայտարարութեանց համար որոնք Գերմանիոյ նոր Կայսրն յոյժ մտերմագին բարեկամութիւն մը կը ցուցնէ Ռուսիոյ։ Այս լրագիրք կը պնդեն թէ, քանի որ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ շահերն անհաշտ են, Գերմանիա Ռուսիոյ բարեկամութիւնը մշակելով կա՛մ Ռուսիոյ նկատմամբ անկեղծ չէ և կամ Աւստրիոյ նկատմամբ։ Կը դիտեն նաեւ թէ Ռուսիոյ քաղաքականութեան նպաստաւոր ուղղութեան մը հետեւելով Գերմանիա չի կրնար խափանել Ռուսիոյ վաղասակար գործողութիւնն ընդդէմ Աւստրիոյ եւ ընդդէմ աշխարհի խաղաղութեան։ Այ, խաղաղութիւն չի կրնար ապահովուիլ շողոքորթելով զՌուսիա և աչք գոցելով այն մեքենաութեանց որովք Ռուսիա կը ջանայ զիւր ազդեցութիւն տարածել Յունաստան։

—Գերման Կառավարութիւնը Ռուսիոյ հարաւային աւելի կը պաշտպանէ Ռուսիոյ շահերը Պուլկարիոյ մէջ, և իրեն յանձնուած լինելով Ռուս հպատակաց շահերուն պաշտպանութիւնն՝ յորմէ հետէ ռուս հիւպատոսը քաշուեցան Պուլկարիայէն և Արեւ. Ռումիլիէն, Գերմանիա «Ռուսճուքի դէպքին» առթիւ կը շարունակէ նեղել Սոֆիայի Կառավարութիւնը։ Զարին պատկերը գետին նետուած կամ պատռուած լինելու պատճառաւ, Գերմանիա կը պահանջէ ո՛չ միայն յանցաւոր պաշտօնէին պատժումն, որ արդէն արտաքսուած է պաշտօնէն, այլ և ներկայ բոլոր սպայից պատժումն, որոց գործէն տեղեկութիւն չունենան ի զուր կը յայտնէ Ֆերտինանտ Իշխանին կառավարութիւնը։

—Լ. Հէրբէ՝ իւր երեկի թուով հեգնօրէն կը հաղորդէր Փէլ Մել կազէթի արդէն յիշատակուած լուրը թէ «նուազար փաշա Եգիպտոսէն մեկնեցաւ ի «Կ. Պոլիս, և իւր նպատակն է Բ. Դրան «ակնարկութիւնն ստանալ իւր վերահաստատման համար յԵգիպտոս։ «Եթէ այս չյաջողի, սովորական վար«ձատրութեան փոխարէն պիտի խնդրէ «Բ. Դռնէն անուանել զինք գաւառային «պաշտօնի մը յՕսմանեան Ասիա, » որ բնութիւնը չենք կրնար սահմանել, կ'ըսէ Լ. Հէրբէ, դիտելով տալով միանգամայն թէ Նուպար փաշա Կ. Պոլիս եկած չէ և գալու խօսք ալ չկայ։

—Ֆրանսական Հանրապետութեան նախագահ Նախագահ Գ. Ժիւլ Կրէվի պարապ չի կենար։ Իւր յիշատակները կը գրէ, յորս կ'ակնարկուին 1848էն մինչեւ 1886 տեղի ունեցած գրաւոր դէպքերն, ուր երեւելի դեր մը կատարած է Գ. Կրէվի։ Ամերիկացի տպագրիչ մը, զայս լսելով, յոյժ փայլուն առաջարկներ ըրած է Գ. Կրէվիի, իւր յիշատակագիրը միանգամայն թէ՝ լեզուագէտ և թէ յԱմերիկա հրատարակելու իրաւունքն ստանալու համար։

—Անգլիացիք բուռն զայրոյթով իմացեր են որ Հնդկաստանի կեդրոնական նահանգաց մէջ, մերձ ի Նակփուր, Հնդիկները վեշտասանամեայ պատանի մը զոհ մատուցեր են չաստուածներուն, ըստ այն նախապաշարման թէ մարդազոհերն հնձող առատութիւն կը պատճառեն։ Խեղճ պատանւոյն գլուխը մարմնէն բաժներ էին և չաստուածուհւոյ մը նուիրեր էին, իսկ մարմինը՝ չաստուածի մը։ Ոստիկանական իշխանութիւնը կը քննէ գործն, և կը վախցուի թէ այսպիսի մարդազոհեր պակաս չեն հնդկաստանի կեդրոնական նահանգաց մէջ։ Կը յիշուի թէ Անգլիացիք արգիլած են մարդազոհերն, ինչպէս և այրի մատեալ կանայց այրումը։

—Պ. Լէոն Սէ, Ֆրանսայի նշանաւոր տնտեսագէտն, նախագահ Մանչի ընդհանրական երկաթուղւոյն ընկերութեան, Մանչի ներքնուղւոյն վրայ Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ վիճաբանութենէն մի քանի օր յառաջ, նամակ մը գրած էր առ Գ. Կատսդոն, յերմապէս խնդրելով այս ձեռնարկի, ծանուցանելով թէ Ֆրանսական ընկերութիւնն իւր կողմէ կատարելապէս պատրաստ է, և նախնական աշխատութիւնները կատարած՝ կը սպասէ անգլ. կառավարութեան հաւանութեան։ Կ. Կատսդոն պատասխանելով, ապահովութիւն կուտար թէ իւր ձեռքէն եկածը պիտի ընէ Խորհրդարանին մէջ, և ցաւ կը յայտնէր այս կարեւոր խնդրոյս Անգլիոյ կողմէ ցարդ անյաջողութեան մատնուելուն համար։ Երեսփ. Ժողովոյ բուէարկութեան արդիւնքը Գ. Կատսդոնի ցաւն եւս առաւել սաստկացնելու և Ֆրանսացիներն եւս առաւել զարմացնելու միայն ծառայած է անշուշտ։ Ներքնուղւոյն վերաբերեալ նախնական պեղումներն և չինութիւններ, որովք գործին կարելիութիւնն ապացուցուած է, թէ՛ Անգլիոյ և թէ Ֆրանսայի կողմէ ցարդ բաւական մեծ ծախքեր պատճառած էին, որք ի զուր մատնուած դրամ են քանի որ Անգլիոյ հանրային կարծիքը չյեղաշրջի։ և Խորհրդարանը նպաստաւոր վճիռ մը չտայ։

ԱՅՍ ԱՒՈՒՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Պերլին, 1 յուլիս, առ Թ.

Զարին և Վիլհելմ Կայսեր տեսակցութեան վայրը տասներեք գաղտնի կը պահուի։ Զարը չարթուս առաջին օրերուն մէջ Ֆիրենտսա կ'երթայ։

Վիլհելմ Կայսր հոկտ. կամ նոյմ. մէջ պիտի այցելի Ֆրանց Եղէֆ Կայսեր, որովհետեւ Ավստրօ-Վիլհելմիա Կայսրուհւոյն ծննդարերութիւնը սեպտ. ամսոյն մէջ կը սպասուի։

—Պերլին, 1 յուլիս.

Գերման Տքթ. Պերկման և Կէրհարտ, հանրակարգիչ Տքթ. Մաքէնզի, երկի Վիլհելմ Կայսեր կողմէ ընդունուեցան։ Ասաի կը մակարերուի թէ Ֆրետերիկ Գէմ հիւանդութեան վրայ պաշտօնական տեղեկագրերն ի մտոյ պիտի հրատարակի։

—Ռումանիոյ պատգամի գործոց Նախարար Գ. Քարպ, Պերլին գտնուած միջոցին, 40 միլիոն Ֆրանքի փոխառութիւն մը ստանակեց, որ այս երեքշաբթի պիտի ստորագրուէր։ Գ. Քարպ ի Վիեննա երկար խորհրդակցութիւն մ'ունեցաւ Քալնոքի Կոմսին հետ։

—Վիեննայէ կը հեռագրուի առ Թ.՝ թէ Աւստրիոյ-Ունկարիոյ հանրային կարծիքը գժգոհութեամբ կը տեսնէ Վիլհելմ Կայսեր ի Փեթերսպուրգ այցելու խորհուրդն։ Եթէ նախ Վիեննա այցելէր, խընդիրը կը մեղմանար։ բայց արդի վիճակին մէջ, Գերմանիոյ երիտասարդ Կայսեր խորհուրդը միշտ կը պատճառէ իւր աւագրիացի դաշնակցին։

—Պրազիլ Իշխան երկրաստեղ արձակուրդ մը ստացաւ, իւր ազգակիցը քաշուելու համար, յորմէ կը մտկարերուի թէ առաջիկայ քանի մը շաբաթներու մէջ քաղաքական կարեւոր փոփոխութիւն չը սպասուիր։

—Կ. Պոլսէ կը հեռագրուի թէ պատերազմական նախարարութիւնը Սերպիոյ սահմանագլխոյն վրայ նոր զօրք զրկելու հրաման տուած է Սեպտեմբերի հրամատարին։

—Տքթ. Մաքէնզի իւր դստեր հետ Վենետիկ գնաց։

—Իտալիոյ նախարարապետ Գ. Քրիսպի յուլիս ամսոյ մէջ Պրազիլ Իշխանին հետ պիտի տեսակցի ի Ֆիսինկէն։

—)(54)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՎԱՐԺԱՊԵՏԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՊՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

—Դեղին է, լեէլի (թծաւոր) է, էռսուենը ութը կարմրուկ ունիմ։

—Ի՞նչ, գոչեց վարժապետը զայրացեալ, հարիւր ոսկի կ'ընէ այս մատնին, հարի՛ւր ոսկի։ փարա մը սպասի չեմ տար։ Տուր, տուր, ուրիշի ցուցնեմ, դուն առնող չես, առնող չես։

—Բէկիզ գիտէ, աղա, պատասխանեց ոսկերիչը լակոնաբար։ Բայց երբ վարժապետը մեկնելու կը պատրաստուէր, առաջարկեց որ իրեն դիւրութիւն մ'ընծայած ըլլալու համար, բոլոր գնել ուզող ոսկերիչներն իւր սենեակը ժողվէ եւ աճուրդի դնէ անոնց մէջ իւր մատնին, միշտ իրեն վերապահելով ամենէն աւելի գին տուողին իսկ չը տալ զայն եթէ իւր յուսացած գինը չըլլայ այն։ չատ բանաւոր էր այս առաջարկն, եւ վարժապետը չը մերժեց։

Տան վայրկեան յետոյ բոլոր շուկան փոխադրուած էր այդ գոհարավաճառին սենեկին մէջ։ Իրարու ձեռքէ կը յափշտակէին մատանին, եւ քարը կշռելէ առաջ ենթադրութեամբ կ'ըսէին ոմանք «առաքելա՛ն, պատուիրա՞նք» կ'ըսէր իւրովի առանց կարենալ մեկնելու ինքնիրեն թէ ի՞նչ կը նշանակէին այդ բառերը։

Սկսան աճուրդը, եւ մինչեւ որ մատանին քառասուն եւ չորս ոսկւոյ բարձրացաւ՝ հարկ եղաւ որ աճուրդին մասնակցող ոսկերիչները զիրար յանդիմանէին, հայհոյէին թէ «Ի՞նչ խելքով այդ դեղին քարին գին կուտային։ Թէ խաչաձեւութիւնն ընելու տեղ ալէկ էր որ կոմիտասին մէյ յատանը ընկուզ խաղային։»

—Լէքէլի է, աղա՛, լէքէլի, կը պոռային քանի մը արուեստաւորներ վարժապետին գլուխն հաւաքուած։

Վարժապետն առաւ անոնց ձեռքէն խոշորացոյցն եւ իւր կարգին գննելով ադամանդն, իւր շուարման մէջ իրօք բիծ մը տեսնել կարծեց, մինչ շողակն առաւել քան երբէք կը նշուլէր անիրծ։

Ցարութիւն վարժապետին երեսը նայելով, վեր առաւ իւր յօնքերն, եւ այս կը նշանակէր թէ այդ գնով կարելի չէր ձգել մատանին։ ուստի չը վաճառեցին զայն եւ խանութի վերադառնալով Ցարութիւն պատմեց թէ այդ աճուրդը խաբեական աճուրդ մ'էր միայն, վասն զի այդ ոսկերիչները նախապէս համաձայնած ըլլալով միմեանց հետ, կէս գնով մատանին իրենց ձեռքէն խլելէ յետոյ՝ սովորութիւն ունէին վերստին իրենց մէջ աճուրդի դնել զայն, եւ տալ անոր որ ամենէն բարձր գինը կուտայ։ այնպէս որ եթէ քառասուն եւ չորս ոսկւոյ գնուած քարը բարձրանար և վաճառուէր իրենց մէջ ութսուն և ութի, այդ ոսկերիչք կը բաժնէին իրենց մէջ գնման եւ վաճառման տարբերութիւնը, քառասուն եւ չորս ոսկի, ձեռքի (բաժնի) խնդիր մը յարուցանելով միշտ։ Ցարութիւն պատմելով հանդերձ ոսկերչաց այս խարդաւանութիւնը, կ'ըսէր վարժապետին որ, եթէ այս ամենը գիտնալով չէր միջամտած ինք աճուրդին՝ դադրեցնել տալու համար զայն, պատճառն այն էր որ «էանամի էին, պէտքը կ'ըլլայն օր մը իրեն։ գէշ մարդ ըլլալ չէր ուզեր անոնց հետ։»

Խորհրդակցեցան իրարու հետ։ Ցարութիւն խորհուրդ կուտար չաճապարել, եւ յարմար առթի մը սպասել մատանւոյն վաճառման համար։ բայց Ծերունի վարժապետը «պէտք ունէր, չէր կրնար սպասել։»

—Մէկ միջոց մը կը մնայ, ըսաւ մեկնաբանաբար։ Երթամ Գարեգին էֆէնտին գտնամ, եւ անոր միջոցաւ ծախել տամ։

Ըսաւ վարժապետը զայս, իւր խօսքին վերջի բառերը շատ վարանոտ արտասանեց, կարծես գժգոհ իւր սկսած պարբերութիւնն ուարտելու հարկին դէմ։

Ցարութիւն ոչինչ պատասխանեց։

Մեկնեցաւ վարժապետը Գարեգինի դիմելու համար, բայց անոր վաճառատան փողոցը մտնելէ առաջ կանգ առաւ պահ մը փողոցին անկիւնն, եւ, մտախոհ, ձեռները իւր գաւազանին վրայ կրթնցուց։ «Հանե՞լ մատանին այն մատէն որոյ վրայ լինք, Գարեգին, ուզած էր ատեն մը անցունել իւր մատանին, եւ զոր մերժած էին, ու տանիլ զայն այժմ իւր առջեւ թողուլ որ վաճառէ, ոչնչացնել իւր իսկ ձեռօք . . . ա՛խ, ի՞նչ ստորութիւն։» կը յիշէր նաեւ թէ Գարեգին ալ, երբ իրեն խոստացած էին Աստղիկը, գիշեր մը համարձակորէն դիմած էր իրենց հարցնելու թէ Աստղիկ կը նախնտրէ՞ր մատանի մը ուրիշ ոեէ գոհարէ, կը յիշէր։ «Է՛հ, իւր տուած մատանին չէր որ վաճառելու ստիպուած պիտի ըլլար այսօր։ բայց ի՞նչպէս իրեն յանձնել այժմ գոհարը, իւր աղջկան ու Արամի միութեան այդ կասն, եւ խնդրել իրմէ որ խլէ, քակէ զայն . . . ի՞նչպէս կարենալ ծնրադրել անոր առջեւ եւ ըսել. Լուծէ՛ վրէժդ։» Ո՜հ, ծանր էր, վարանեցաւ, ու չատ վարանեցաւ, վայրկեան մը մտածեց դառնալ եւ, եւ արդէն քայլ մ'առած էր։ բայց մէկէն կանգ առաւ, մնաց վայրկեան մը վարանոտ, եւ այս անգամ հաստատ քայլերով եւ դարձաւ՝ դիմեց դէպի Գարեգինի գործատեղին։ ականջին հնչեր էր յանկարծ իւր աղջկան առաւօտեան հաղն։ ամեն մտածում յետաշրջած էր յինքն։ կը սիրէ՛ր զատկը։

Սակայն ո՞րքան փոփոխութիւն Գարեգին գործատեղւոյն մէջ, քանի՛ այլայլութիւն։ Ծերունի վարժապետը հազիւ պիտի ճանչնայ թէ այն գործատեղին է ուր եկած է տարիներ յառաջ՝ եթէ մէկը, որ Գարեգինի սենեկին վարեմի աշխատաւորներն է, չը ժպտի իրեն ըսելով.

—Հրամմեցէք, Անդրանիկ աղա, դուք ալ հոս կուգայիք մի։

Վարժապետը կը ճանչնայ Մելքոն աղան որ ներս կը հրամցնէ զինք գլխաձալով թէ «Գարեգին էֆէնտի՞» տեսնելու համար միայն կրնայ եկած ըլլալ նա . . . բայց վարժապետը ներս մտնելով ապշութեամբ կը դիտէ իւր շուրջը։ կը տեսնէ թէ չէնքը վերաշինութեամբ մը մեծապէս ընդարձակուած է, մի զիով բարդուած ապրանաց ծրարներ մթերանոցին յատակը ձեղունին կը կցեն, եւ խիտ առ խիտ շարուած միմեանց մտա, հազիւ նուրբ անցք մը կը թողուն իրենց մէջ։ փութիկոտ աշխատաւորներ, որոց թիւը քառասնակած է, — չորս հատ կը տեսնուի հոն փոխան մէկի, — կ'զբաղին իւրաքանչիւրը մթերանոցին մէկ անկիւնը։ մին յամախորդով մը զբաղած է, մի ուրիշը կը հսկի հակերու զետեղման զրոս քիչ առաջ մուքատունէն բերած են բեռնակիրք, երրորդ մը վաճառեալ հակերը բեռնակրին կը հրամայէ փոխադրել յամախորդին խանութը, մինչ մթերանոցին դրան մօտ մի ուրիշ պաշտօնեայ որ արկղակալն է, բարձրացած բեմնաձեւ թղթի մը մէջ որոյ ճակատը գրուած է ՄՆՏՈՒԿ, արագ ու անդիրէպ կը համրէ արծաթի եւ ոսկւոյ սիւնակներն հակայակերպ բարձրացած իւր գրասեղանին վրայ, ցիրուցան սփռուած հաշուեթղթոց քով։ Անդրանիկ Ցէնէրձեան գրաւեալ է զինքը շրջապատող այս տեսարանէն։ ոսկին ու արծաթը կը հնչեն դրամատակին ձեռաց մէջ, եւ մեռաղին այդ շռնդէն, հակերու ու ծրարներու դրոցդէն ու տակարիութեան բարձրագոչ խօսակցութիւնէն՝ կ'արտարդի մթերանոցին մէջ գործունեայ ոգեմուկ մը, շարժում մը, որ առնեւ հրապուրուած է ծերունի վարժապետը։

Բայց այս տեսարանը չէ դեռ որ վարժապետին հիացումն ապշութեան պիտի փոխէ։ վերի յարկն ելած է նա այժմ առաջնորդութեամբ Մելքոն աղային։ երկար ու նեղ սրահ մը, որոյ աջ կողմն, երկայնքովը, «մեծ վանդակ» մը կայ, ինչպէս կը կարծէ վարժապետը՝ վայրկեան մը պտնձաթել այդ վանդակապատը տեսնելով։ բայց կ'ըմբռնէ խիստ թէ սխալած է, վասն զի կը լսէ թէ թռչնոյ դեղգեղանաց տեղ՝ ոսկին է որ կը հնչէ անոր մէջ։ այլ ի՞նչպէս ըմբռնել թէ կարելի է կշռով ոսկի տալ մարդու։ եթէ չը խաբի, միամիտ վարժապետը «չը համբեցի՛ր» պիտի գոչէ արկղակալին որ եւեկտրագեալ մասներով կշռոյն զուսանալը շարժելէ յետոյ վայրկենապէս ոսկեզեղ նժարը բռնկին մէջ պարպելով կը մատուցանէ զայն անձի մը որ վանդակապատին դռնակին առջեւ կեցած է։ բայց ոչինչ կ'ըսէ, եւ զարմացեալ գործատեղւոյն այս այլայլութեանց վրայ, պահ մը կը կարծէ սխալ տեղ եկած ըլլալ, եւ հակառակ Մելքոն աղային որ ծռած էր իրեն, կասկածելով որ մի գուցէ այլ անձի քով ծառայութեան մտած ըլլայ նա, կը պատրաստուի հարցում մ'ուղղել անոր իւր կասկածները փարատելու մտօք, երբ Մելքոն աղան արդէն կը հրամայէ կապայտ շլլաթ հագած սպասաւորի մը որ իւր օձիքին վրայ Գ. Ա. գլխատառերը կը կրէ, երթալ խնդ տալ ներս «Գարեգին էֆէնտի»ին թէ «Անդրանիկ աղան» զինքը տեսնել կ'ուզէ։

ՏԻԳՐԱՆ ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ
(Շարունակեմ)

—Գերման լրագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիոյ Լոնտոնի դեսպան Պատոն տը Մթալ յունիս 29 ին Լորտ Սալզպերիի յանձներ է ծանուցցուիր մը որով ռուս կառավարութիւնը նոր առաջարկներ կ'ընէ պուլկարական խնդրոյն կարգադրման համար։ Ռուսիա Ֆերտինանտ Իշխանին անկումը չի պահանջեր այլ եւս, բայց կը պնդէ որ Պուլկարիոյ պատերազմական նախարարութիւնը ռուս զօրավարի մը յանձնուի։

—Ի պատիւ Վլատիմիր Մեծդ-քսին (Զարին եղբօր) ի Վարշաւա տրուած հացկերոյթի մը մէջ, որուն ներկայ էին Զօր. Կուրքօ և տեղական ուրիշ ամէն զօրավարք, Մեծ-Դուքսն յայտարարեց թէ Վիլհէլմ Կայսեր գահմամառը լաւագոյն տպաւորութիւն ըրած է Զարին վրայ, և իսաղաղութեան պահպանման նկատմամբ նորա վստահութիւնն աւելցուցած է։

—Ի Քիլ կը պատրաստուի Հէնինլուքսի զբօսանաւն, որով Վիլհէլմ Կայսրը պիտի ուղեւորի, Զարին հետ տեսակցելու համար։

—Քիւնարտի Ռ-մպլիս չոգենաւը լուր բերաւ յԱնգլիա թէ վերջին փոթորիկներուն մէջ, ի Խաղաղական Ովկիանոս, Իպպէլ ձկնորսանաւն ընկղմած է և 14 անձինք կորած են։ Մենաթալ հինգ նաւագը ութ օր բաց ծովուն վրայ մնացին մահկանի մը մէջ։ Յետոյ ամսի կղզի մը ելան անօթի և ծարաւի, ուստից նաւ մը առաւ և ազատեց զիրենք։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երուսաղեմայ կառավարիչ Վսեմ. Բէյուֆ փաշա հեռագիր մ'ուղղելով առ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան, շնորհաւորած է Ն. Ամենապատուութեան ընտրութեան վաւերացումն ի պաշտօն Պատրիարքութեան Երուսաղեմի։

Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան ի պատասխանի հեռագրաւ շնորհակալութիւն յայտնած է առ Վսեմ. Բէյուֆ փաշա։

Դասալ Փաշային երեսփոխան ընտրուած է Պապի էֆէնտի Պապոյեան։

Գուզկունճուք եւ Իճատիէ միացեալ թաղից Թաղական Խորհուրդը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ յառաջիկայ կիւրակէ, 26 յունիս, Գուզկունճուքի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնը լինելով, Ամեն. Տիրեան Սրբազան հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցանէ անդ։

Բերայի Թաղական Խորհուրդն ևս կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ Բանկալթիի գերեզմանատան Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ տօնախմբութեան առթիւ Դեր. Դարեգին եպիսկոպոս Սրբազանէտեանց հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցանէ անդ յառաջիկայ կիւրակէ առաւօտ։

Գոհութեամբ կը ծանուցանենք այս աւուր Պատօնաբաշխութեանց կարգին մէջ թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Սանիէի երկրորդ աստիճան և չորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհել ազգային ծանօթ վաճառական Մեծ. Հարենց Նշան էֆէնտիին։

ՄԵԾԱԳՈՅՆԻ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ՏԷՐՈՅԵՆՑ

(ՏԷՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ԶԱՄՈՒՐՃԵԱՆ ՊՐՈՒՍԱՑԻ)

Յետ կարճատեւ հիւանդութեան իւր մահկանացուն կնքեց ի հասակի 88 ամաց ի խոր սուգ համակելով իւր զաւակունքը և համայն ազգականներն ու բարեկամները։

Հանգուցեալին մարմինը Իւսկիւտարու Ս. Խաչ եկեղեցին փոխադրուած ըլլալով վաղը Ուրբաթ (24 Յունիս) ի ժամ 7 յուղարկաւորութեան հանդէսը պիտի կատարուի և մարմինը պիտի ամփոփուի տեղւոյն դերեզմանատունը։

23 Յունիս 1888

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ս. Հավաքման տօնի առթիւ, ի նպաստ Հաստատութեանս Սեբաստացի բարեպաշտ ազգայիններէ նուէր հաւաքելու համար, Հոգաբարձութիւնս ըստ սովորութեան Յանձնախումբ մը կազմած էր հետեւեալ Մեծ. անձինքներէ.

Ահարոն	էֆ.	Մարգարեան
Գէորգ	»	Լալէճեան
Յարութիւն	»	Առաքելեան
Յովակիմ	»	Ճիվէլէկեան
Յովհաննէս	»	Զառացեան
Յովհաննէս	»	Կէտիկեան
Նիկողայոս	»	Խորիկեան
Պահատուր	»	Ալէքսանեան
Մ. Պօղոս	»	Պէզիրճեան
Վարդան	»	Եղիկեան

Սոյն պատուարժան Յանձնախումբն 5455 ¾ դահեկանի գումար մը հաւաքելով յանձնած է մեզ։

Այս առթիւ քաղցր պարտականութիւն կը համարիմ յանուն պատսպարելոց մեր խորին շնորհակալութիւնն յայտնել թէ՛ յիշեալ Պատ. Յանձնախմբի Մեծ. անդամոց եւ թէ՛ բարեպաշտ նուիրատուաց, որք իրենց նուէրներովը մխիթարեցին Հաստատութեանս հարիւրաւոր պատսպարեալներն։

Ի գիտաց հոգաբարձութեան Ազգ. Հիւանդանոցի

Ատենադպիր — Ատենապետ
Պ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ — ՄԻՒՌ. ՅՍԿՈՐԵԱՆ

Պէօյիւքտէրէէն հետեւեալը կը հաղորդեն մեզ։

Երկուշաբթի Ս. Հոգեմարեանց տօնն ըլլալով կատարուեցաւ ասա եկեղեցւոյս տօնախմբութեան հանդէսն։ արդէն կիւրակի օրը Սարաճեան Արժ. Տ. Յովսէփ Ծ. վարդապետ յատկապէս հրաւիրուած լինելով հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց և ազդու և եռանդուն մի քարոզ խօսելով մխիթարեց հոգեւորապէս հոն հաւաքուեալ երկսեռ ժողովուրդն։ Իսկ երէկ, յաւարտ Պատարագին, հոգեհանգստեան պաշտօն եւ աղօթք կատարուեցան Ս. Եկեղեցւոյս կառուցիչ երկուց եղբարց Վսեմ. Գէորգ եւ Կարապետ պէյերու բոլոր հանգուցեալ նախնեաց հոգւոյն համար, և ի լրման պաշտամանն, գպրոցական մանկտին իրենց գլուխն ունենալով զԱրժ. Հայր Սարաճեանն և զՏէր Նիկողայոս քահանայ և զՏնօրէնն վարժարանին՝ Սահակ էֆ. Խանճեան եւ աշխոյժ երիտասարդաց ընտիր խումբ մը, առաջնորդուեցան կառքերով ի գաւառական Պէշիրիքտէրէի Դուլթ Պաղչ կոչուած տգին, ուր պատրաստուած էր մի սեղան դաշտային։ Սեղանի վրայ բաժաներ առաջարկուեցան Սարաճեան Ս. Հօր և Խանճեան էֆէնտիի կողմէ վասն արեւշատութեան Վսեմ. բարերարաց եւ պաշտպանաց եկեղեցւոյ եւ դպրոցաց, և փոխադարձաբար յիշեալ երկու անձնաւորութեանց, որք անձանձիր աշխատութեամբ և վաստակօք օգտակար եղած են Թաղին. ասա եւս մի հակիրճ բայց ազդու բանախօսութիւն ըրաւ Արժ. Հայր Սարաճեան։ Յետ հաճոյալի աշակերտաց և աշակերտուհիք որպէս և երկսեռ հանդիսականք խմբակներ կազմելով երգեցին և նուագեցին և իրիկուան դէմ կը բաժնուեցան ի սեղան։

Հանդիսին ոգեւորութիւնն այսպէս շարունակեց մինչեւ ցվերջալոյսն երեկոյին, ուր երբ աշակերտք կառքերով պատրաստուած էին փոխադրուիլ ի տուն և կերգէին, անս Բարձր. Աբրահամ փաշա Երամեան և եղբայր նորին Վսեմ. Երամ պէյ կառօք անցնելով անտի և տեսնելով այս հանդիսաւորութիւն, վայրկեան մը դադար առնել ստիպեցան, ուր Նորին Բարձրութիւնն ի նշան իւր գոհունակութեան նոյն աւուր եղած ծախսուց փոխարէն լարեցաւ շնորհել և մխիթարել զուսանողս եւ զանդիսակիցս նոցին։

Ա Զ Դ

Սկիւտարու Եէնի Մահալլէի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Խաչվանի շինութեան համար յաջողակ արհեստաւորը կը փնտռուի։ Յետ նուազագոյնի գոհացուցիչ պայմանաց ստանձնողին պիտի յանձնուի այս գործ։ Փափաքողն Աչեռէլի Խարարութեան պէտք է դիմի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇՈՒՆՔ

Վճռաբեկ ատենի առաջին նախագահ անուանեցաւ Էվգաֆի Միքէլթիչ Էօմէր Հիլմի էֆէնտի։

Սանիէ Միւթէմպիզ աստիճան տրուեցաւ Եանեաի Նահանգի հեռագրական և թղթատարական նորընտիր տնօրէն Համտի էֆէնտիի։

Սանիէի երկրորդ աստիճան՝ Մաբսային վերատեսչութեան պաշտօնեայներէն ու Միլբիյէ վարժարանի ֆրանսերէնի ուսուցիչներէն Շեֆիգ պէյի և Կէլիպոլուի թղթակցութեանց տնօրէն Զիէնի էֆէնտիի։

Սանիէի երկրորդ աստիճան և չորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ առաջնակարգ վաճառական Նշան Հարէնց էֆէնտիի։

Սալիսէի աստիճան՝ կեսարիոյ գաւառին հաշուակալութեան առաջին քարտուղար Իսմայիլ էֆէնտիի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Ադրիանուպոլսոյ Էվգաֆի հաշուակալ Շեվգը էֆէնտիի, Միլբիյէ ու Սուլթանիէ վարժարանաց ուսուցիչներէն Ալի Նազիմա պէյի և Ադրիանուպոլսոյ Բէժիի տնօրէն Տիմիդրաքօբուլօ էֆէնտիի։

ԲՈՏՈԼԷՆ ԻԵԹԱՆՆ Ի ԿԱԵՍ. ՊԱԼԱՏ

Գերմանական արտասովոր դեսպան Իշխան Բատոլէն երէկ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցաւ։ Երեկոյին կայս. պալատան մէջ շքեղ հաղկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Իշխանին։

Կայս. Թիկնապահ Ա.Հմէտ փաշա ժամը 9 ին յատուկ շոգեմակոյկներով կէօք Սուի պալատը գնաց։ Անտի Իշխան Բատոլէն, որդին կոմս Բատոլէն, Պ. տը Հոֆնէր, գերմանական գործակատար Պ. Պիւշ, առաջին թարգման Պ. Թէսթա եւ դեսպանատան գլխաւոր պաշտօնեայք՝ բոլորն ալ պաշտօնական հանդերձեստով և պատուանշան ի կուրծս, այդ շոգեմակոյկները նստելով Տոլմա Պաղչէ եկան, ուր կ'սպասէին Խարիճիէի արարողապետ Իպրահիմ պէյ և օգնական Ղալիպ պէյ պալատական կառքերով։

Իշխան Բատոլէն, Տր. Պիւշ, Ա.Հմէտ փաշա և Իպրահիմ պէյ քառաձի բաց կառք մը, իսկ Իշխանին որդին և այլք երկձի կառքերու մէջ բազմելով ուղղակի Եըլտըզի կայս. պալատը գնացին իրիկուան ժամը 11 ¼ին։ Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սալիտ փաշա և Արարողապետ Վսեմ. Միւնիր փաշա, որք իրենց պաշտօնական հագուստները կը կրէին, ընդունեցին գերմանացի հիւրերը։ Վսեմ. Սալիտ և Միւնիր փաշաներն անմիջապէս Վեհ. Սուլթանին ներկայացուցին Բատոլէն Իշխանն որ Ն. Վեհափառութեան մատոյց Վիլհելմ Բ. կայսեր մէկ ինքնագիր նամակն և բանխօսութիւն մ'ընելով յայտարարեց թէ Գերմանիոյ կայսրը միշտ կը փափաքի որ երկուց կայսրութեանց միջեւ կեցած բարեկամական յարաբերութիւնը յարատեւ մընան։ Վեհ. Սուլթանը պատասխանելով առ այս՝ իւր գոհունակութիւն յայտնեց։ Սոյն ունկնդրութեան միջոցին թարգմանի պաշտօնը կատարեց Ար. Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սալիտ փաշա։ Յետարտ ունկնդրութեան գրմանական արտասովոր դեսպանն եւ իւր հետեւորդք առանձին սրահ մը առաջնորդուեցան ուր պահ մը հանգիստ առին եւ պատուասիրեցան զովարար ըմպելիներով։ Այս միջոցին սեղանին ներկայ գտնուելու համար կայս. պալատ հրաւիրուեցան գերմանական դեսպանուհի Տիկին տը Բատովիձ, ընդհանուր հիւպատոս Պ. Թրէսքօ, դեսպանական պահակ շտաբնաւու հրամանատարն և դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Բատովիձ, որք ժամը 12ին եկան և հացկերոյթն սկսաւ անմիջապէս։ Սեղանին ճակատը բազմած էր Վեհ. Սուլթանն իւր ձախ կողմն ունենալով Բատոլէն Իշխանն և աջ կողմը Տիկին տը Բատովիձ։ Իշխանէն յետոյ ձախ կողմը կարգաւ բազմած էին Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Բարձր. Սրիքի փաշա, Սպարապետ Բարձր. Ալի Սաիպ փաշա, Ծովային Նախարար Վսեմ. Հասան փաշա, գերմանական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Թէսթա, Դատական Նախարար Վսեմ. Ճէվտեդ փաշա, Պ. տը Հոֆնէր, Վսեմ. Տէրվիշ փաշա, գերմանական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Թրէսքօ, կայս. պալատան առաջին քարտուղար Վսեմ. Սիւրէյա փաշա, Պ. տը Բատովիձ, կայս. անձնական Դանձուն Նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշա, կայս. առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշա, Կոյձ փաշա, Քամբոհէվէր փաշա, Թիկնապահ Ա.Հմէտ փաշա և Խարիճիէի արարողապետի օգնական Ղալիպ պէյ։ իսկ աջ կողմը Տիկին տը Բատովիձէն յետոյ կարգաւ բազմած էին Մեծ-եպարքոս Բարձր. Քիւամիլ փաշա, գերմանական գործակատար Պ. Պիւշ, արքունական հրամանատար Վսեմ. Օսման փաշա, Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սալիտ փաշա, Պ. Մոցպէյքեր, Կրթական Նախարար Վսեմ. Սիւրիք փաշա, կոմս Բատոլէն, կայս. թիկնապահ Վսեմ. Ֆուատ փաշա, Պառաս Լիսկէր, Վսեմ. Մավրոճէնի փաշա, կայս. պատուակալ թիկնապահ Տրէյսէ փաշա, առաջին սենեկապետ Օսման պէյ, Ֆէրիդ Բիզա փաշա, Սթարիս փաշա, Բիսմարկ փաշա և Խարիճիէի արարողապետ Իպրահիմ պէյ և Հացկերոյթի միջոցին պալատական նուագածուցխումբն ընտիր կտորներ նուագեց առընդհատ։ Յետարտ հացկերոյթին Իշխան Բատոլէն և Պ. Պիւշ կրկին անգամ վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցան։ Ն. Վեհափառութիւն այլ և այլ կարգի պատուանշաններ նուիրեց Բատոլէն Իշխանին, որդւոյն և հետեւորդաց։ Ժամը երկուքին Իշխանն և իւր հետեւորդք, ընկերակցութեամբ Ա.Հմէտ փաշայի և Իպրահիմ ու Ղալիպ պէյերու պալատական կառքերով Եըլտըզի պալատէն մեկնեցան ի Տոլմա Պաղչէ եւ անտի շոգեմակոյկներով կէօք Սուի պալատը գնացին։ Տիկին տը Բատովիձ, Պ. Պիւշ եւ դեսպանատան պաշտօնեայք եւս ուրիշ շոգեմակոյկներով Թարապիա գնացին։

* * *

Բատոլէն Իշխանն երէկ կէս օրին Պոլսոյ կողմն անցաւ եւ պալատական կառքի մը մէջ բազմած այցելեց Մեծ Շուկան եւ այլ նշանաւոր վայրեր։ Իշխանին կընկերանար թիկնապահ Ա.Հմէտ փաշա։

ԿՈՒՍԱԿԱԼԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Հաճէնէք առանց սուդուրթիւնն երաշխաւորելու զրոյց մը կը յիշէ թէ Մանասդրի կուսակալ Խալիլ Ռիֆաթ փաշա Սելանիկի կուսակալ պիտի անուանուի փոխանակ Ղալիպ փաշայի որ Մանասդրը պիտի փոխադրուի կուսակալի պաշտօնով։

Պ. ՏԸ ՀԻՐՇԻ ԽՆԴԻՐԸ

Օսմ. կայս. կառավարութեան և Պ տը Հիրշի միջեւ կեցած ծանուցեալ խնդրոյն կարգադրման համար կարգեալ չորս իրաւարարք երէկ իրենց վերջնական վճիռը տուին։ Իրաւարարք համաձայնած են խնդրոյն ամբողջութեան վրայ, ի բաց առեալ չորս կէտեր որք կը վերաբերին 1. բիլոմէդրական հասոյթին 2. պայմանագրոյ ջնջման 3. աւանդ թողուած գումարին և 4. այն վնասուց զորս երկաթուղւոյ գծերը կրած են պատերազմի ժամանակ։

Այս չորս կէտերուն վրայ համաձայնութիւն մը գոյացնել կարենալու համար, հինգերորդ իրաւարար մը պիտի անուանուի։

Պ. ՏԸ ՀԻՐՇԻ ԽՆԴԻՐԸ

Օսմ. կայս. կառավարութեան և Պ տը Հիրշի միջեւ կեցած ծանուցեալ խնդրոյն կարգադրման համար կարգեալ չորս իրաւարարք երէկ իրենց վերջնական վճիռը տուին։ Իրաւարարք համաձայնած են խնդրոյն ամբողջութեան վրայ, ի բաց առեալ չորս կէտեր որք կը վերաբերին 1. բիլոմէդրական հասոյթին 2. պայմանագրոյ ջնջման 3. աւանդ թողուած գումարին և 4. այն վնասուց զորս երկաթուղւոյ գծերը կրած են պատերազմի ժամանակ։

Այս չորս կէտերուն վրայ համաձայնութիւն մը գոյացնել կարենալու համար, հինգերորդ իրաւարար մը պիտի անուանուի։

ԿԱՐՆՈՑ ՆԱՀԱՆԳՆ

Կայս. կառավարութիւնն որոշած է Կարնոյ Նահանգին միացնել Բարերդի եւ Սպերի գաւառակներն։

ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ ԵԼՄՏԱՑՈՑՑԸ

Լ. Հերբերտ կիմանայ թէ Երմտական յանձնաժողովն որ մեծ եռանդեամբ կաշխատի հաւասարակշռել Տէրութեան երմտացոյցը, կը խորհի արձակել կարգ մը պաշտօնէութիւններ, օրինակի համար պաշտօնատանց խորհուրդք և այլ, զորս իբր աւելորդ եւ ծանր բեռ մը կը նկատէ պետական գանձուն վրայ։ Այս կերպով երեք միլիոնի բաց մնչեւ մէկ միլիոնի իջեցունել կարելի պիտի լինի։

ՐԷՃԼԻՊ ՓԱՇԱ

Մարէշալ Բէճէպ փաշա որ Սելանիկէն Վերին Ալպանիա զրկուած էր հանդարտեցնելու համար այդ երկիրն ուր խռովութիւնը երկիւղալի կերպիւ սասսկանալու վրայ էին, բարեկարգութիւնը վերահաստատած և Ալպանիացւոց ու Մակեդոնիոյ ուրիշ ժողովրդոց վստահութիւնը գրաւած լինելով, բարձրագոյն շնորհաց պիտի արժանանայ։ Կրսուի արդարեւ թէ կայսերական կառավարութիւնն՝ ի վարձատրութիւն Բէճէպ փաշայի մատուցած նշանաւոր ծառայութեանց, մտադիր է ընդհանուր հրամանատար կարգել զնա Մակեդոնիոյ զինուորական բոլոր զօրութեանց և գործերու կատարեալ ազատութիւն շնորհել նմա։

ԱԴՐ. ՊՈԼՍՈՑ ԱՄԲՈՒԹԻՒՆՔ

Կայս. երրորդ զօրաբանակի (Ադրիանուպոլիս) հրամանատար Էֆյսէլ փաշային հրաման զրկուած է փութոյ պնդութեամբ առաջ տանիլ այդ բանակի ամբութեանց շինութիւններն և ժամ առաջ աւարտել զայնս։

ՊԱՐԹՕՂԻՆ ԷՖԷՆՏԻ

Կ'ըսուի թէ առողջապահական քննիչ Պարթողին էֆէնտի որ ուղեւոն տարեկանի մօտեցած է, մտադիր է իւր ծերութեան պատճառաւ պաշտօնէ քաշուիլ և հանգստեան թոշակ խնդրել և թէ այս առթիւ արդէն աղերսագիր մ'ալ տուած է։

Թուրէյ մեւ կողմէ կիմանայ թէ եօթանասուն ոսկի հանգստեան թոշակ յատկացուած է Պարթողի էֆէնտիի։

Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տատեան էֆէնտիին նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն, որ պաշտօն ունի օտար թղթատարութեանց խնդրոյն վրայ խորհրդակցիլ, երէկ առաջին անգամ լինելով ի նիստ գումարեցաւ։

—Եվտական Նախարարութիւնը 12 հազար ոսկւոյ փոխառութիւն մը կընքած է Շիշլան օղուի դրամատունէն և նոյնքան գումարի փոխառութիւն մ'ալ կնքելու վրայ է Եէնիտունեա Տիմիդրաքի էֆէնտիէն։

—Կայս. թանգարանի տնօրէն Համտի պէյի կողմէ եղած ձեռնարկներուն վրայ, Եվտական Նախարարութիւնն ակսած է պէտք տեսնուած գումարները տալ թանգարանին կից նոր շէնքին կառուցման համար, որոյ շինութիւնը ընդհատուած էին առ ի չգոյէ դրամի։

—Կրսուի թէ յատուկ պաշտօնեայներ պիտի զրկուին ի գաւառս, դատական պաշտօնէից արարքը քննելու համար։

—Ինչպէս այս աւուր պաշտօնաբաշխութեանց ցուցակին մէջ կերեւի Վճռաբեկ ատենին առաջին նախագահ անուանուած է Էվգաֆի Միքէլթիչ Էօմէր Հիլմի էֆէնտի, փոխանակ Հիլմի էֆէնտիի որ ծերութեան եւ հիւանդութեան պատճառաւ հանգստեան կոչուած է։ Փոխանակ Էօմէր Հիլմի էֆէնտիի, Էվգաֆի Միքէլթիչ անուանուած է զինուորական Դասում Ադրբի պէյ եւ Միքէլթիչի օդնական անուանուած է Պէհչա պէյ, Ադրբի պէյի յաջորդած է Հիլմի էֆէնտի։

—Քալաթպէտ Մաղհար փաշա, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ էր, սկսած է ապաքինել։

—Դատական բարենորոգմանց յանձնաժողովն երէկ ի Նիսա գումարեցաւ ի Բ. Դուռն։

—Սպարապետի Դուռն հրամայած է Բ. զօրաբանակի հրամանատարին փութով կատարել Ադրիանուպոլսոյ շրջակայ ամրութեանց նորոգութիւններն։

—Ցունատանի երկրագործական քննիչ Պ. Եէնատիոս, Էրզնէօղի ագիներն այցելելով, հաստատած է թէ մէկ քանի այգիներ օրթալուխճէ վարակեալ են։

—Հանեաի կուսակալին փոխանորդ Ֆերիդ Հրեղի փաշա Պերաթ գնացած է տասանորդի տրոց վարձակալութեան տրուելու գործին նկատելու համար։ Եանեաէն կը գրեն թէ նահանգին այս տարուան հունձքերը բաւական նրուազ հասոյթ մը պիտի արտադրեն երաշխաւորութեան պատճառաւ։

—Եղեռնադատ ատենն երեք տարուան շրջանակաց աշխատութեան դատապարտեց Լուսթֆի անուն թուրք մը որ իւր մեռասանամսեայ աղջիկն իբր գերի ծախած էր դեր հաղարապետ Ա.Հմէտ պէյի և յետոյ ետ առնելու համար սպառնական նամակ մ'ուղղած էր նմա։

—Սելանիկէն հետեւեալը կը գրեն առ Լ. Թիմս։

Քանի մը օր առաջ Օսմ. կայս. Պանքային Սելանիկի մասնաճիւղը միջազգային թղթատարութեան միջոցաւ Մարսիլիա կը զրկէր 5500 ֆրանքի արժողութեամբ Պանքը Ֆրանսի դրամատուն պարունակող յանձնարարեալ ծրար մը։ Շաբթուս սկիզբը Պանքան հեռագիր մ'ստանալով Մարսիլիայէն ծանուցանող թէ յիշեալ ծրարն հասած էր, բայց յունական լրագրեր միայն կը պարունակէր, անմիջապէս խնդրեց հեռագրաւ որ ծրարն ու պատեանն իրեն զրկուին որպէս զի քննութիւն մը կատարուի։ Պիտի յաջողի՞ արդեօք այս խարէութեան հեղինակը գտնել։ Այս մասին տարակոյս դայ, մանաւանդ որ այդ ծրարը մինչեւ Մարսիլիա հասնելու համար օսմանեան, սերպիական, աւստրիական և ֆրանսական հողերէն անցած է։ Դժուար պիտի լինի հաստատել թէ գողութիւնն ուր կատարուած է, միայն թէ յունական լրագրերն որք գտնուած են ծրարին մէջ, կատարելիք խուզարկութեանց չնպաստեն։

Յիշատակութեան արժանի պարագայ մ'է որ մի և նոյն սուրհանդակով և մի և նոյն ճարտով Պանքան Լոնտոն զրկեց յանձնարարեալ ծրար մը որ Պանքտոմսեր կը պարունակէր և որ իւր հասցէին հասած է անխախտ։ Այդ կարգի առաքմանք սովորաբար ապահովագրեալ կը լինին, կը մնայ գիտնալ թէ ապահովագրման ընկերութիւնք պատասխանատու պիտի ճանչցուին այս գողութեան։

—Տէնիզլիի նահանգի նոր կառավարիչ Ֆէխրատ փաշա երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ Իզմիրէն։

—Սօսիէդէ Օթօմանս դրամատան տընօրէն Պ. Ա. Պարքէշա նախընթաց օր Բարիզ ուղեւորեցաւ։

—Դամասկոսէն լուր կուտան թէ անցեալ շաբթու խոշոր կայծակ տեղացեր է Համիտիէ գաւառակին մէջ, մէկ ժամ շարունակ և գետնոր ծածկուելու է 30 սանդիմետր բարձրութեամբ։ Բոյսք մեծապէս վնասուեր են այս պատճառաւ եւ բազմաթիւ անասունք զոհ գնացեր են։

—Եգիպտական լրագիրք կը պատմեն թէ Մահմատ փաշայի կինը, Զէյնէպ հանրմ, իւր ամուսինէն բաժնուիլ ուզեր է ընտանեկան ինչ ինչ խնդրոց պատճառաւ։ Գահիրէի մեծ Դատարն ընդունելով Զէյնէպ հանրմի խնդիրքն, ամուսնալուծութիւնը վճռեր է։

—Ռուսիկանութիւնն երէկ քսան-մէկ չարագործներ աքսորեց հեռաւոր վայրեր։

—Հաճէնէքի կիմանայ թէ Գուզկունճուքի և Տալ Համամի մէջ շուներու տարափոխիկ հիւանդութիւն մը երեւան եկած է, թէ մէկ ժամու մէջ 8-10 շուներ սատկած են և թէ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած են որպէս զի ուրիշ շուներ ալ չը վարակուին։

—Սկիւտար Պաղչար Պաղը Թաղի Ամերիկա թատրոնի պահապանն՝ Լազարի, նոյն թատրոնի հասոյթէն 800 ղրուշի չափ գումար մը գողնալով փախեր է, սակայն մէկ քանի օր յետոյ ձերբակալուեր է։

ԿԱԶԱՆՑԻ ԸՄՊԵԼԻՔ

Սարատովի վերջին թիւերէն միոյն մէջ հրատարակուած կը տեսնենք բժշկական տեղեկագիր մը, զոր լիմոնոյ կաղնիներու առթիւ տուած են Տօքթորք Ալի Ռիզա և Նազրմ Շեֆէքֆէտտին պէյերն։ Այդ տեղեկագրով յիշեալ բժշկք կը բացատրեն սոյն ըմպելեաց պատրաստութեան զանազան եղանակներն և խրատ կուտան տեսակներուն վրայ ևս կը խօսին։

Տոքթորք Ալի Ռիզա և Նազրմ Շեֆէքֆէտտին պէյերն ի վերջոյ կը յայտարարեն թէ այցելած են մայրաքաղաքիս լիմոնոյ կաղնի պատրաստող մէկ քանի գործարաններն և ի մէջ այլոց դեղագործ Էմիրզէեան Համբիկ էֆ.ի գործարանն ի Պոլիս, Սուլթան Մահմուտ Թիւրպէնի դէմ, Սիւլէյման փաշա խանին մէջ և բժշկական մանրախոյզ քննութեամբ վերահաստատ եղած են թէ յիշեալ գործարանին մէջ բուժշկական առողջապահիկ կանոնաց համաձայն կը պատրաստուին կապային ըմպելիներ։

Սոյն վաւերական տեղեկագիրը կարդալու առթիւ, կը յանձնարարենք պէտք ունեցողներուն, որ փոխանակ կասկածելի գործարաններէ գնելու իրենց համար պէտք եղած կապային ըմպելիներն, Էմիրզէեան Գործարանին դիմեն։

ԶԵԿՈՒՑ

Զիս դարմանող ազնիւ բժիշկ, գլխաւորարար Մեծ. Տօքթ. Թիրեաքեան և Տօպրաչեան էֆէնտիք, հաստատեցին տակաւին խնամոց և դարմանի պէտք կունալն և յանձնարարեցին չաշխատիլ զէթ 2-3 ամիս եւս։

Ուստի, կը պարտիմ ծանուցանել ազնիւ ընթերցողաց թէ Պարիզի հրատարակումն ակամայ յետաձգուած է ժամանակի մը համար։

Մ. ԴՈՒԲԱՄԱՃԵԱՆ

22 յունիս 88

Ի Մուսալա Ճատտէսի

ԽՈՒԼԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Մարդ մը, որ իւր 23 տարուան խրատեանէն եւ ակամէն բզզացումն բժշկուած է պարզ գեղով մը, գրքաբար կը զրկէ անոր նկարագրութիւնն ամէն անոնք որ խնդրագիր մ'ուղղեն առ

1889

M. Nicholson, 4, rue Drouot, Paris

ՀԵՌԱԳՐԱՎՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 5 յուլիս

Եգիպտական ժողով.— Պ. Ֆլուրէնն հարցապնդում մ'ուղղեց կառավարութեան Գարդասոնի դէպքին վրայ։ (Տես երեքշաբթի աւուր Ա. երեսը։)

Նախարարապետ Պ. Ֆլոքէ պատասխանեց առ Պ. Ֆլուրէնն։

Այս պատասխանէն յետոյ, Երեսփոխանաց ժողովն 172 ի դէմ 326 ձայնով վստահութեան քուէ տուաւ նախարարութեան։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Ղալաթիա, 23 յունիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՊԱՆԱԿԱՊՈՒՑ

ամիս Լանտարայի վրայ (պանքայի)	.....	111
3 » » » (վճռելնին)	.....	110 ⅜
3 » Բարկի » (պանքայի)	.....	22 80
3 » » » (վճռելնին)	.....	22 87½

Օսմանեան Քոնսոլիտ

		Գներնկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ս. Սերի		16 22
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	16 23
Ռեալայի մէջ	»	— —
Ամաւտուն բացուեցաւ	»	16 25
Բարձրագոյն գին	»	16 25
Նուազագոյն »	»	16 24
Կէս օրին	»	16 24

ԻՍԹԻՐԱՋԻ ՏԱՒԻԼԻ

Երէկ երեկոյ		37 32
Այս առաւօտ		37 30
Կէս օր		37 27

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԾԵԹԱԳԻՐ

Փոխառութիւն 1858)	Ա. Սերի		25 10
» 1862)			
» 1869)			
» 1863) Ե	»		15
» 1872)			
» 1865)			
» 1869) Ե	»		0. 16 25
» 1873)			

ԲԱՆԿԵՏՈՄՍԻ

Սօսիէթէ Ժենէրալ	Ա.Ֆէլ. Լ.	4 13 Ֆ.
Կրէտի Ժենէրալ	Օսմ. »	7 24 »
Պանք տը Ֆրանս	» »	6 13 »
օս. Շանմ է վարէօր	» »	4 15 »
Թրամուէյ	»	495
Լուսաւէի երկաթուղի	Ֆր.	42 50
Ոպիկսպանի տը Բրիսթիմէ	»	—
Բանկէ տը Լաբրիսմի	»	118

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լանտոն, 4 յուլիս ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Ագլ. բանսիրսէ (գ.գ.)		99 11/16
Օսմ. » Սերի Դ. բացուեցաւ		14 13/16
» » » գոցուեցաւ		15 1/16
» » » Ա.		25
» » » Բ.		15 1/16
» » » Գ.		14 3/4
Օթօման 1871		84 3/4
Փոխառութիւն 1877		96 1/2
Պանք Օթօման		11 3/8
Ռուսական փոխառ. 1873		97 5/8
Եգիպտական միացեալ (Ռիմիֆիէ)		82 3/4
» առանձին (բրիվիլէժիէ)		101 1/2
Տայրա Սանիէ		78 5/8
Ջօմանիալ (փոխառ. Ռօշիլտ)		100 1/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %		— —

Ինչ, կարծում էք այդ վայրկենին
Պիտ՝ հաւատամ ճակատագրին,
Թէ ինձ հասաւ օր լուսեան
Իմ դագաղի մէջ... յաւիտեան...՝

Դագա՞ղ—ցնո՛ր բ, բայց իմ կեանքը
Չէ կաշկանդել նրա կապանքը.
Իմ կեանք եւ ես ի մի ձուլուած,
Ապրել ենք՝ հո՛ւր մեր ներս ծածկած.

Դատա՛րկ օրէնք—օրէնք մրցման
Ինչ խրլեց իր մէջ դերեզման,
Մի արկղ, որին դագաղ կասես,
Փայտի կոր... բայց այժ եմ ես՝...

Իսկ ոգով այժը չէ մեռնում,
Հուժկու տաղանդ չէ թառամում,
Եւ միշտ «յաւա՛ղ» սլանող ոգին
Ունայն կեանքին չէ ափսոսում։

Յետոյ մի երիտասարդ գործակատար կարդաց մի բաւական յաջող ոտանաւոր։ Այնուհետեւ Մուշեղ քահանայ Տէր-Դէւոնդեանը յանպատրաստից մի գեղեցիկ ճառախօսութիւն արաւ։ Համառօտ և ազդու խօսքերով թուելով Բաֆֆիի կատարած գործերը, տէր-հայրը դարձաւ բազմաթիւ հանդիսականներին և յիշեցրեց, թէ Բաֆֆիի յարգողներ պարտաւոր են աւելի իրական կերպով արտայայտել դէպի նորա յիշատակը իրանց խորին յարգանքն, կանգնացնելով նորա գերեզմանի վրայ մի կոթող, մի արժանավայել մահարձան։ Հայր Մուշեղի վերջին խօսքերը խորին տպաւորութիւն գործեցին բոլոր հանդիսականների վերայ։ Շատերը վճռեցին թիֆլիզում հանգանակութիւն բանալ յօգուտ Բաֆֆիի մահարձանի։

Հոգեհանգստից յետոյ, Լուսաւոր Պ. Տէր-Դէւոնդեանը դերեզմանի երկու կողմերից լուսանկարները հանեց։ Իսկ Աշէ-բրի խմբագրութեան կողմից հանդիսականներին ձրիաբար բաժնուեցին Բաֆֆիի պատկերները, սպիտակ կարդօնի վերայ տպուած։

(Արշ-ֆանդ)

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԼՈՏԻՆ ՓԱԹԵՐԱՆ ԿԸ ՀՈՑՀՈՑԻ

ՔԱՐԲԵՐԴ, 3 յունիս

Մայիս 27ի ուրբաթ առաւօտուն տեղւոյս առաջնակարգ հայ վաճառականներ ուսուցչաց մին տունէն գատուելով կ'երթայ ողջերթի պարտք մը կատարել Պօլիս մեկնող իր մէկ բարեկամին. անկէ բաժնուելով ուղղակի դէպ յլեր պաշտօնատեղին կը յաւելանայ յարաքայլ եւ մի լաւագոյն ընկերոջմէ գատուած լինելու տպաւորութեան տակ, սովորական իր ճամբով անցնելով Լատին Ապուսնա Ամրիանօին տան առջեւէն կամ հիշդ այն սենեկի փողոցէն, որ յիշեալ փաթերային ննջարանը, հիւրանոցը, դասարանը եւ առձեռն աղօթավայրն ըլլալու հանգամանքն ունի և որ գեանէն մարդու հասակաւ, մի քիչ աւելի բարձրութեան մէջ՝ արեւմտակողման պատուհաններով կը դիտէ ճշդիւ հայոց բաղնիքին տանիքն ու դուռը։

Ամրիանօ այն պահուն սենեկին պատուհանին առջեւը՝ ներսի կողմն՝ եկող գացող անցորդը դիտելու, հետաքրքրուելու և նոցանէ տմանց պատկերներուն ի հիշման լինելու դրութեամբ անշուշտ՝ խոշոր ու աղնագոյր ճայնով գոս մը եւս կուտայ կարգի մը աշակերտաց, որ օրուան այդ ժամուն բուն իրենց նստած տրահէն Ապուսնայի ոտքերուն տակ փռուտրուած ի գետին, Իտալերէն կը սովրին թուրք բացատրութեամբ եւ բառերով։ Իտալերէն լեզու, թուրք բացատրութեամբ, հայ տղայոց յուսուցումն, հասկանալի է թէ զիրար ինչպէս գտեր են։ «Ենը Նէ՞ռնը պա՞ կոռնը էյա՞ օյը բէ՞ֆէնը տէբ», հէ՛ հէ, Նէ՞ռնը էյա՞, Նէ՞ռնը, էյէ։ այս է Ամրիանօի թուրքերէնը, եւ ուսանողք են այնպիսիք, որ իրենց շուկայի տղոցմէնը չգիտեն ուր կը բուսնի։ Ինչ որ է, կը թողուք այսպիսի հետաքրքրականներ ուրիշ առթիւ գրել, ուսուցչին Ապուսնայի գանգիւնաւոր ճայնէն սենեկի պատուհանը աչք մը հեռուով բնազդմամբ՝ գլխիկոր իր ճաման կը չարուենակ։ Ամրիանօ կանխապատրաստ կարծեւս և մի փրփրերես բերանով այ՝ պէս իմն կը ժայթքէ եւ կը հայհոյէ անցորդ ուսուցչի ու այնպիսի բառերով ու սպառնալիքով որպիսին կարելի է լսել ու գտնել անխիղճ թրքնամիէ մը ու ամայութեանց մէջ միայն։

Հայ պարանը դեռ ոչ շատ հեռուն քայլ վերցուցած անգամ մ՝ալ կը հետաքրքրուի ետեւն հայի՝ թէ ինչ կրնայ ըլալ այն, որ դասախօսելու ձեւ չէ անշուշտ, Ամրիանօ ահա եւ իր սպասաւորը մէյ մէկ պատուհան առած՝ այդ իսկ ուսուցչի անունն է կ'եռացնեն շրթանց վրայ, ամեն լուսանք ու հայհոյութիւն որոշ, յայտնի անոր է կ'ուղղեն. սպասաւորը մանաւանդ մեծաւորին առջեւ հերոս մը, ջանչախիշ մրրիկ մը կ'երեւի պատուհանին մէջ։

Յայլայլմէ եղած պարոնն, սաստկապէս վիրաւորուած զգալով զինքն ի լու չլսուելիք խօսքերու, կը դառնայ մէկ բանի քայլ ետեւ հարցնելու թէ ի՞նչ չարժառիթ կայ վարագ ցոյցին. բարերդդարար որիշ անցորդներ վրայ հասնելով, թայլ չեն տար այս վերջնոյն յաւանգաւոր մը կամ ուրիշ հնամտութիւն մ՚ընելու, միասին հետերնին կ'առնեն ու կը տանին։

Լսեցիք հետզհետէ որ Ամրիանօ այդ իսկ դասատուն կարծելով հեղինակ Աշէ-Բրի մէջ հրատարակեալ յօդուածոց իր գործերու մասին, ցոյցին ու թշնամանաց միակ չարժառիթն այն յօդուածն է մանաւանդ յորում համառօտ իմն նկարագրուած է Եղեր թէ, Ամրիանօ չաքար ու սիրուն պատկերներ կը բաշխէ հանդիսականի, խոստումներ կ'ընէ, համայնագէտ վարժապետ մը կը պահէ, երեկոյները չուներնալով սովորութիւն՝ ցերեկին ընտանիքներ կ'ուցելէ, որ ատեն այր մարդիկ չու

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

531

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,243,127
ՀԱՍՈՅԹ 1887 ՏԱՐԻՈՅ 1,932,350

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,421,200
ՀԱՍՈՅԹ 1887 ՏԱՐԻՈՅ 946,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմաններ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկի նն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻԼԱՆ

ԹԱՋԻՆԷԻ ԹԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Սեբաի Հիւմայուն երգագ վէ հուպուպաթ անպարլարը իչիւն ալընաճագ միլթէկէվի Մբարը բիրինճի իլէ դահվէ, սբարմաչէթ մօմը, չաիր վէ եուլաֆ վէ սամանըն միւնագասասընա պալչանաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն պէհէր բաղար վէ չարչէնպիհ կիւնլերի Խազինէի Թասսայի Շահանէյէ կէլ մէլերի իլան օլունուր։

19 Հազիրան 304 — 1501
— 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԻԷՐԻ

Միւպարէա օլունաճաղը էվվէլճէ իլան գբլընան իքի պուլուք—իւչ միլիոն քիլօ մանկալ քէօմիւրիւնին պէհէր եիւզ քիլօսը օթուզ ղուրուշա վէ եիւզ եիրմի պին ճէւիտ դանթար սամանըն պէհէր գանթարը օն տէօրթ ղուրուշ օթուզ բարաս թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իչպու հազիրանը բուվմնին եիրմի իքինճի չարչէնպիհ կիւնիւ պիլ միւնագասա գարարը դաթիսի վիրիլէճէկինտէն վէ իրթէսի կիւնիւ տասի թէգարրիւր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնգիլի գապուլ իտիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասկէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 Հազիրան 1888 — 1895
Նօ. 28 — 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԻԷՐԻ

Նիզամիյէ չաիր անպարը իչիւն միւպարէա օլունաճագ օլան պին քիլօտան օն պէշ պին քիլօյա գասաբ թիմուր չէնպէրլէ, իքի եիւզ քիլօտան իւչ եիւզ քիլօյա գասաբ չիվիսինին, վէ չէնպէրին պէհէր քիլօսը պիր ղուրուշ եիրմի պէշ վէ չիվիսինին պէհէր գրչէսի իւչ ղուրուշ օթուզ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու հազիրանը եիրմի իքինճի չարչէնպիհ կիւնիւ պիլ միւնագասա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասկէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 Հազիրան 1888 — 1896
Նօ. 29 — 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԻԷՐԻ

Էտիրնէ վիլայէթի տաիրէսի տախիլինտէ պուլունան ճիւնուտը ճէնսապը Միւլիւբեանէ վէ Հալվանթը միրիյէ իչուն միւպայասը մէվգբի միւնագասայա գօնուլան նանը ազիզ, կիւլթ, էրզ, սիպիր եաղը, թուզ, սօղան, զէյթ, սապօն, կազ, հաթապ, քէօմիւր, արբա, սաման, չէքէր, փաթաթէս, զէյթուն, ֆասուլէա, գուրու իւզիմ, մագարնա, չէրիյէ, հընթաս վէ պէբիմաթըն իչպու հազիրանըն եիրմի սօգուզունճու չարչէնպիհ կիւնիւնէ գասաբ միւնագասասը իճրա վէ եէվմը մէգքիւրտէ գարարը դաթիսի իթա օլունաճաղընտան, վէ իրթէսի կիւնիւ տաիսի թէգարրիւր իտէճէք ֆիյաթլարընտան եիւզտէ պէշ թէնգիլի գապուլ իտիլէճէկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասկէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 Հազիրան 1888 — 1897
Նօ. 30 — 3—3

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵԱՆ ԵՒ ՑԱՆՁՆԱԿԱՑԱՐՈՒԹԵԱՆ
41, Պուլվառ Վոլդէռ, ի Բարիզ,
Ընդ տնօրինութեամբ Պ. Ս. ԱՏԱՄԻ

1. Կ'ընդունի և յանձն կ'առնու Ֆրանսայի մէջ կամայլուր վաճառել իշամ օտար արտադրիչներու, բոլոր անտաղ և բանուած արտադրութիւնները, մանաւանդ՝ Համէմ, Զամիչ, Թուղ և Ս. Մորթ և Կաշի չմշկրուած և գործածուած, Խոզի և վարազի մազանամաց մազ, Բուրդ, փետուր, Վուշ, Կանեփ, Հունտեր, Կերպասք, կտաւք, բամբակ, գորգ Եայլն.

2. Իր միջնորդ կը ծառայէ ընդ մէջ Ֆրանսայի գործարանատերաց եւ օտար գնորդներու եւ սպառողներու։

3. Կը ծանուցանէ շամ ունեցողներուն թէ գրանցեցեալ մը բացուած է ԲԱՐԻԶԻ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ համար, նպատակ ունենալով օտար հանդիսապիրները ներկայացնել ի Բարիզ. Ցուցահանդէսին առաջ եւ վերջը. յանձն կ'առնու հանդիսապիրներուն համար կատարել հարկ եղած բոլոր ձեռակերպութիւններն իրենց ապրանաց ընդունելութեան համար եւ զգիներու մեծ զերչ ձեռք բերել զիսխագրութեան եւ զգեստեղծման ծախուց վրայ (Տարապար, պատուհան, հանդուստիւն) և այլն։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. Պելլիս, վաճառական, Ցինարլեան խան թիւ 22 և 23 Ի. Պոլիս։ 1873 2—3

ԱՆԴԻՄԻԿՐԷՆ

ՏՈՔԹՈՐ

Ա. Ա Ի Ա Ի

Անմիջապես կը բուժէ ցիխուցան, ինչ բլլայ պատճառը։

Ընդհանուր կեդրոնատեղի ԲԱՐԻԶ եւ ԸՆԿ. 47, փողոց Դէպու, Բարիզ։

Գլխու ցաւն, այն ահռելի հիւանդութիւնն, որ սոսկալի է անոնց համար որք դիտեն անոր անտանելի ցաւերն եւ յանախակի կրկնումները, վերջապէս դառնալ իւր դարմանը։

Տոքթոր Անդրէի (ի Մոնպելիէ) կը պարտինք այս նշանաւոր դեղին գիւտն։ Յաջողութեամբ ի գործ դրած է զայն հաղարաւոր պարագայից մէջ։

Այս նոր դեղին զօրութիւնն է անմիջապէս փարատել, առանց անպատեհութեան եւ վնասանգի, Գլխու ցաւու և Ջլախտութեանց չարչարանքը։

Կ. Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է Պ. Պելլիս, վաճառական, Ցինարլեան խան, Պոլիս, ինչպէս եւ Պ.Պ. Ն. եւ Յ. Քանդուք եղբարք, Ֆոդիոս Սգլյուզ, Պ. Անասգասիատես ի Բերա, Ս. Դասդրիատես ի Գալաթիա, Տ. եւ Մ. Մեգիքի. Փիւլիւքեան եղբարք, Վ. Քասարեան, Ի. Ալէքեան ի Պոլիս, եւ Արման Էրկան ի Գասդը Գիւղ։ 1793

ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԻՒՆ ունեցողներն, որոց կեանքն սգալի տանջանք մ'է, մխիթարեալ չարչարանք մը, ինքզինքին հանգարտեցնելու պատրաստակամ. ինքզինքին կը թունաւորեն թմբուցուցիչ կազմութիւն ունեցող թուղթերով, փոշիներով, Սիկարէթներով, որոց յանախակի գործածութիւնը վերջիւան մը կը հանգարտեցնի զիրենք, այլ ապահովապես կ'ապանեն։

ՇՆՉԱՐԳԵԼՆԵ՛Ր

ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ միակ բուժիչ դեղն է
ԱՍՏԵՂ ՀԵՂՈՒԿՆ
(LA LIQUEUR DE L'ETOILE)

Պ. Ժ. ԼԱՍԻՆ, դեղագործ-քիմիագէտ ի ՊՈՐՏՕ

Գրիչէք նմա՝ պատասխանի համար թղթագրոյցով, և Զրհապէս պիտի ստանաք ամէն տեղեկութիւններն իւր դեղին և իւր ազդեցութեան բազմաթիւ. ապացոյցներուն վրայ։

ՄԱՐԻՕ ԼԸՇՕ, դեղագործ-քիմիագէտ, 164, Սենդ-Դամերին փողոց, ՊՈՐՏՕ։

Ի Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղիքն են՝ ի Պոլիս, Քիւլիւքեան եղբարք, Իմին Էօնիւ, 77. Վ. Քասապեան, Պահչէ-Գապու, 18. Պ. Պ. Վանոյեանս և ընկ., 14, Սուլթան-Համամ.—Բերա, Քանդուք եղբարք, Մեծ փողոց, 247. Ն. Թէոտորիտէս, 244. Պ. Իսհէն Տէլլասուտա, 328։ 1698

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ԶԷՐՐԻ ՓԻԼԹՈՐԱՆ

Տոքթոր Այէրի Զէրրի փիլթորալը բաղկացեալ նիթէրը թէ Ամերիկա եւ թէ ի Պոլիս հրատարակուած են, ուզողը կրնայ մեր մաղազայէն ի եղեգիրը ստանալ։ Թիֆիլներն իսկ կը յանձնարարեն այս դեղը հիւանդներու։ Եկական դեղ ու դարման է հարբուխի, հաղի եւ կոկորդի ու կուրծքի հիւանդութեանց։ Բազումք վտանգաւոր հիւանդութենէ ազատած են սորա միջոցաւ։ Նոր սկսած թոքախտը կը բուժէ եւ յատուկեալ թոքախտ ունեցողներու նեղութիւնն ամենայնիւ կը մեղմացնէ։ Դեղամանաք կը ծախեն։ Այէրի Զէրրի Փիլթորալը հարցունելու է։ Կեղրոնատեղին է Մինասեան եւ ընկերաց Ամերիկեան վաճառատունն որ ի Պոլսոյ։

Մինասեան եւ ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ կը ծախուին Ամերիկայէն նոր եկած ոսկեզօծ իրեր որք գրեթէ ոսկւոյ նման տեւողական են ու դիմացկուն, ինչպէս են թանգի ու կուրծքի կոճակներ, ժամացոյցի շղթայք կանանց եւ արանց համար, պրոշներ, մանեակներ, օղեր և այլն։ Եկած է նաև նորելուկ քարիւզի լամբաներ 60 եւ 80 ճրագի լոյսով։ Ընտիր կարի մեքենաներ։ Մեքենայով կարելու յարմար կոկոզ մատամիներ։ Նորանոր Ամերիկայի գեղեցիկ ժամացոյցներ, եւ այլ ընտանեկան պիտոյից վերաբերեալ բազմատեսակ վաճառք որք չափաւոր գներով կը ծախուին։ 581

Յ. ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Կ'ընդունին ամէն տեսակ արտածութեան եւ ներածութեան ապրանաց յանձնարարութիւններ որք կը գործադրուին շահաւէտ կերպով եւ նպաստաւոր պայմաններով. հասցէ O. Séropian & Cie Marseille. հեռագրոց համար, Séropian Marseille.
1854

ԳԱՐԵՋՈՒՐ ՏԱԿԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՍՊՈՒՆԴԷԼՏ (ԿՐԹԱՋ)

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՐԻՆԻՆԿՈՒԱԶ ԵՂԲԱՐՑ

ԱՄԵՆԷՆ ԸՆՏԻՐ ՏԵՍԱԿ ՄԻՇՏ ԹԱՐՄ

Ընդհանուր կեդրոնատեղի Մ. ՄՈՐԻԶԻՕ ՖՐԱՆՇԷԼ

Վոյվոտա, Վիդալիս խան, Ղալաթիա, Կլպիկ խանի քով

ՍՊՈՒՆԴԷԼՏի գործարանն, որ կը գտնուի ԿՈՒԶ քաղաքին մէջ (Իսպանիա), աւանդնախագահ հաստատութիւն մ'է՝ 1832ին հիմնեալ, և Ամարեւմտեան միւս գարնէրի գործարանաց արտադրման մէջ առաջին տեղը կը բռնէ։

Սպինֆիէլտի գործարանն 1837ին արտադրած է 45,000 հարիւրաւոր։ 1715

La Compagnie d'Assurences La Mannheim
ET
La Compagnie de Ré-Assurances de Mannheim

Ի ՄԱՆՀԱՅՄ

ԸՆԴԴԵՄ ՓՈԽԱԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳԱՑ

Ամբողջ դրամագլուխ 12,500,000 ֆրանք
Պահեստի » 2,825,000 ֆրանք

Կ'ապահովագրուին դրամ, թանկագին մետաղ, արժէքաւոր, գոհարեղէն ևլն պարունակող ծրարներ, որք յանձնուած են ամենագոյն թղթատարական վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։

Վերոյիշեալ ապահովագրութիւնք կը կատարուին La Mannheim Cº d'Assurances et la Cie de Ré-Assurances de Mannheim ընկերութեանց կողմէ, որք ի միասին ունին 30,500,000 ֆրանք։

Կ'ապահովագրուին շոգենաւով, երկաթուղով տուգասատանաւով փոխադրուած ապրանքներ։

Գիներդ չատ չափաւոր են և պայմանները չատ ազատ։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Տ. ԼԸՊԻ ԵՒ Վ. ԻՊԳՈՐ ՈՐԴԻ
Ընդհանուր Գործակատար է Կ. Պոլսոյ Ընկերութեան։
1152

ԵՐԿԱԹԵՂԷՆ ՄԵԾՈՒ ԳՈՐԾԻՔ ԱՄՍՆ ՏՕՀԻ

Հ. ԼԱՆԺ

24, Բիւլիմդի գաղար)
32, Մահմութիէ փողոց) Գալաթա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
(Պղնձէ, ձուլածոյ և թիափոնու երկաթէ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԶՄԻՆԷՆԵՐ
ԲԼԳԻՈՒՄԻ ՏՈՊՈՅՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

ՊԱՐԷԳԷՅԻ ԿՈՀԱՐ
Ոռոգուելիան գործիքներ, Աւազանի շարաւանները

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ԳԱԼԳԱԼԻԱՆ ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ԵՐԿԱԹԱՂՈՒԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՑԻ
Տատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի Կշռորդ

ԵՐԻԱՔԵՂԷՆԻ ՇՆՈՒԱՏՄԱՆԻՔԻ

Մաւանի Նիւթեր
Գինուոյ մամուռներ
Լգդարան
Տուշ

ՅՐԿԱՆԵՐ ՀՐԵՎ ԳՈՒՍԱԿՆԵՐ

Հայելաւոր պատկերան
Տարապար
Քրէմիեռ
Օտար սեղանի գործիք
Վէռնիք և Ներկ

ԾԻՐԱՆՆԵՐ ԿԱՐՏ—ԴՈՕՊԵՐ

ՖՐԻՆՊՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ 676

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԻՊԻՒՏԱԲԷՍԹ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ 20,000,000
Գանձեալ » 10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի 12,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօվէն Բարարօր
» լիազօր գործակալ և քննիչ. Մ. Նաղարէթ Եաղճեան
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴԻԼՕՒՈՐ ՔԱՂԱՔՑԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՔ

Տեարք Պալեօզեան և Պալըրճեան Զմիւռնիա. Գասպարեան և Տամիսմայեան Ատանա. Գ. և Ս. Սեթեան Հալէպ. Բ. Շերէֆէֆտին և Տէրունեան Ասպիա և Սպարթա. Սիմէօն Տէյիրմէնճի օղլու Բօնեա, ևն ևն։

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մանուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չարահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իրր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհզորութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար ուստի արդէն հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիտաբէթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։ Անեն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Գոհութեամբ կը ծանուցանեմք յարգոյ հասարակութեան թէ, ընկերութեանս 1885 յունվար 1էն մինչ 1886 տարւոյն յունվար 1ի ընդհանուր գործողութեանց հաշուեցուցակին, (Հարիւրեալ Ա.....ական կառավարութեան Վերին Խորհրդոյ նախագահութեան) պահեստի դումարին վրայ 2 միլիոն ֆրանգի պահուելի գումարի մը յաւելում գոյացած է, որով անցեալ տարւոյն 10 միլիոն պահեստի գումարը ներկայիս 12 միլիոն է։ 654

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ԸՆԴԴԵՄ ՀՐԴԵՀԻ

SOUTH BRITISH AND NATIONAL ՍԱՌՈՒՅՑ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՏ ՆԵՐՔՈՅՆ

Ստորագրեալ դրամագլուխ 4,000,000 Անգլ. ոսկի
Պահեստի » 500,000 » »
1873էն ի վեր վճրվ. կորուստք 2,500,000 » »

GLASGOW & LONDON ԿԼԱՍԿՕՈՒ ԵՒՏ ԼՕՆՏՕՆ

Դրամագլուխ 300,000 Անգլիական ոսկի

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալք ՀՈՖՄԱՆ ԵՂԲԱՐՔ եւ ԸՆԿ.
(1880) Պոլիս, Սուլթան Համամ, Սայտիկ խան, թիւ 13, 14, 15

ՍԳՈԴԻ ՕՇԱՐԱԿ

(EMULSION SCOTT)
ՄՈՐԻՒ ԶԿԱՆ ՁՈՒՏԻՒՂ
Իքոֆոֆիէ որ չրով և սոսկալ
Պատրաստեալ Ա.Ա.մէ. ՍԿՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք

Կարիճ չտի ախորժանամ է

Մարիւ ձկան հումիւղի բոլոր յատկութիւններն զատ, իրաքանչիւրներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուտաճութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և անմեկն փափուկ առանձնաներ կը տանին զայն, կը վանաւորի գլխաւոր դեղամանուաց և դեղագործաց քով։ Գործակատարք են Համիէր և Հիրձէլ, Պոլիս։ 1691

ՅՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՔԱՒՈՐ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒԹ
Ընդ Եվ Ինքնա, Ֆ. Գլասկ և Օտեսսայ
ԹՈՒՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալմանիա	2500	Յունաստան	3700
Անգլիա	2500	Ցլանտիան	3700
Անատոլիա զեան	2500	Ցլանտիան	3700
Ամերիկան	2500	Իտալիան	5500
Արաբիան	3700	Իսպանիան	5500
Գաւավրիան	6000	Իսպանիան	5500
Գուլիսարիան	6000	Լեհաստան	2200
Գոսթենբեան	800	Լիբանան	2500
Սարբենեան	2000	Լիսաբոն	800
Տուրոյ	700	Օլանդայ	700
Ֆինլանդիան	3700	Բերանիան	3800
Ֆրանսիան	3700	Գերմանիան	6800
Ֆրանսիան	3700	Գերմանիան	6800

Սարբենեան նաւագնաւը, նաւապետ Ցէյվիս յուլիս 2ին ասա կ'սպասուի։

Ֆինլանդիան շոգենաւը ամսոյս 10ին Լիվերբուլէն ասա կ'սպասուի։

Լիվերբուլ, շոգենաւը, նաւապետ Ելիս, Օտեսայէն ամսոյս 7ին ասա վերադառնալով ուղղակի Լիվերբուլ համար պիտի բեռնաւորի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ

ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՆՇՈՒԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Գալաթիա։

Նաւատերք, Տարոնյոք Ֆրէտ, Էշտոնս և ընկ. Լիվերբուլ
Գործակալներնէ
Կ. Պոլիս, Իսուսար Լաֆոնդէն.
Ձիվարդան, Պ. Պ. Բարդիր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահան և ընկ.
Մալտա, Ա. Քամիլերի.
Շիրա, Ս. Վաքսոյօրլու Որդիք և ընկ
Զմիւռնիա, Գ. Ուհրոյ և ընկ. 1598

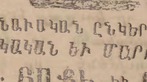

ՕՍԳԵՆԱՒՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայ և Բոլոնիայ գլխաւոր կանոնաւորապէս բեռնաւ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յատկանշակ շոգենաւն է Լ. Կալ որ յունիս 27ին Մարսիլիայէն և յուլիս 4ին Ի. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յատկանշակ շոգենաւն է Ամենն որ պիտի մեկնի յուլիս 9ին.

Ուղեւորներ և ուրիշ ապրանքներ

Նաւագնաւի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՆՈՒՔԷ ԲԸՌԻԼ
Թիւ 17-18 Քիւլիւք Միլլէթ Մուհանէ փողոց, Թիւ 14
1606

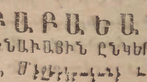

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Վէլէբուլ, Մէնչէսթրուլ և Օտեսսայ ելք կանոնաւորապէս բեռնաւ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Ջէյ
Արարատ	2,500	Բաքէր
Աշտարակ	2,500	Քրուիքսանդ
Լանգենիա	2,500	Ռ.Իլթ
Մարմարիա	3,500	Մարլ
Բաքէլիա	2,800	Ֆոթերգիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վճարք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն գիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԸՌԼ ԵՒ ԸՆԿ
1588 Գործակալք

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ